

Samlehefte av resolusjoner 2026

Samling av resolusjoner sendt til årsmøtet i Akershus
Senterparti

Innstilt til behandling

Resolusjon 1 - Senterpartiet mot 2029

Frem mot 2029 skal Senterpartiet være et blokkuavhengig parti, med god forankring i sentrum av norsk politikk. Det er i sentrum vi finner balansen mellom fellesskap og frihet, ansvar og omsorg, lokalt handlingsrom og nasjonalt eierskap. Vi skal stå frem som et parti som tenker selv, hvor politiske gjennomslag står høyere enn blokklojalitet. Med en jordnær og fornuftig tilnærming, skal vi lage politikk som gjør at det skal være godt å bo i store og små lokalsamfunn.

Senterpartiets distriktspolitikk tar utgangspunkt i en reell utfordring: Makt, arbeidsplasser og beslutninger har over tid blitt samlet i stadig færre sentra. Det er et problem som fortjener politiske løsninger. Men retorikken rundt det avgjør om politikken samler landet – eller deler det..

By-land-motsetningen brukes i dag ofte som et identitetsgrep, der tettbygde områder blir fremstilt som motpolen til «det virkelige Norge». Det er en grov forenkling. Disse områdene rommer både jordbruk, industri, småbedrifter og pendlere som er tett knyttet til verdiskaping i distriktene.

Norge består ikke lenger av by og utkant, men av regioner og verdikjeder. Mat produseres i distriktene, foredles i regionale sentra og selges i byene. Energi skapes der naturressursene finnes, men finansierer velferd i hele landet. En moderne distriktspolitikk må ta dette samspillet på alvor. Mot 2029 blir det viktig å utforme politikk som er samlende og oppnår større legitimitet også i tettbygde områder som i dag opplever å bli snakket ned.

Akershus er et slags Norge i miniatyr, med store byer, tettsteder, samt mindre lokalsamfunn og bygder. Her ser vi hva som skjer når veksten blir for ensidig og ubalansert, og her kjenner vi i hverdagen hva som skjer når politikken ikke fanger opp utfordringene i sentrale strøk.

Akershus vokser raskt, og presset på veier, kollektivtransport, tjenester, boligmarked, dyrka mark og natur øker år for år. Skal fylket være et godt sted å bo i framtida, må Norge utvikles på en måte som fordeler vekst, arbeidsplasser og muligheter. Det krever politiske valg som styrker flere regioner, bygger lokalsamfunn og reduserer presset på de mest sentrale områdene. Dette er ikke bare ønskelig – det er nødvendig.

Mot 2029 skal Senterpartiet være partiet som tar ansvaret for trygg økonomisk styring. Vi skal tenke langsiktig for å finne gode løsninger som sikrer nordmenn trygg og forutsigbar økonomi. Senterpartiet vil prioritere skole, helse- og omsorgstjenester i fylker og kommuner, da dette er nære tilbud folk møter hver dag. Vi må ha et arbeidsliv som legger til rette for at folk skal kunne jobbe nær der dem bor. Vi vil ha et skattesystem som gir forutsigbarhet for husholdninger.

Akershus Senterparti vil:

- Samarbeide til både venstre og høyre for å få gjennomslag for vår politikk i stortingsperioden 2025-2029.
- Bygge beredskap før krisene treffer: Mat, energi og beredskap må produseres og opprettholdes i flere regioner. Det gir trygghet også for innbyggerne i Akershus.
- Ta vare på natur og matjord før den forsvinner: Uten en nasjonal utvikling som fordeler vekst, vil Akershus miste grønne områder, dyrka jord og natur som kommende generasjoner trenger.
- Stoppe trafikkveksten før den stopper oss: Pendlerpresset gjennom Akershus øker. Skal vi sikre framkommelighet og redusere utslipp, må flere kunne jobbe og leve gode liv utenfor de mest pressede områdene.
- Sikre fagfolk før mangelen lammer tjenestene: Fastlegemangel, lærermangel og press i helse- og omsorgstjenestene vil øke i årene som kommer. Norge trenger flere sterke fagmiljøer – ikke færre.
- Legge bedre til rette for regionale næringsklynger innen teknologi, helse og grønn utvikling
- Skape desentraliserte tilbud innen høyere utdanning tett koblet til lokale arbeidsmarkeder
- Styrke lokale arbeidsplasser og skape kortere jobbreiser
- Styrke førstegangskjøpernes mulighet til å eie egen bolig
- Utvikle en tredje boligsektor som et reelt alternativ til eie og kommersiell utleie
- Legge til rette for generasjonsboliger og aldersblandede bomiljøer

Innsendt av resolusjonskomiteen.

Resolusjon 2 - Styrk fylkeskommunen – for et levende regionalt folkestyre

Fylkeskommunen er en bærebjelke i det norske folkestyret og en forutsetning for levende lokaldemokrati i hele landet. Den binder kommunene sammen, sikrer helhetlig utvikling og ivaretar tjenester som er for store for kommunene og for små for staten. Over tid har fylkeskommunen imidlertid blitt tappet for oppgaver, mens staten har sentralisert og kommunene har måttet etablere stadig flere interkommunale selskaper uten direkte demokratisk styring.

Akershus Senterparti mener tiden er inne for å snu denne utviklingen. Vi vil styrke fylkeskommunen som regional samfunnsutvikler og folkevalgt kraftsenter gjennom å overta oppgaver fra staten, kommunene og interkommunale selskaper, samt få tilbake tidligere fylkeskommunale oppgaver. Dette vil styrke det regionale demokratiet og redusere statlig detaljstyring.

Akershus Senterparti mener derfor det er helt nødvendig at Kommunekommisjonens i sitt videre arbeid med vurdering av oppgavefordelingen mellom kommune, fylke og stat, har målsetning om et styrket regionalt nivå.

1. Oppgaver som bør overføres fra staten til fylkeskommunen

For å redusere statlig detaljstyring og styrke demokratiet foreslår Akershus Senterparti at følgende statlige oppgaver vurderes overført til fylkeskommunen:

a) Regional areal- og transportplanlegging

Statsforvalteren har fått en for omfattende rolle i areal- og transportplanleggingen. Myndigheten bør i hovedsak ligge hos fylkeskommunen i saker som berører arealbruk, natur, transport og infrastruktur. Dette gir mer helhetlige løsninger og mindre konflikt mellom statlige føringer og lokale behov. Statsforvalterens rolle bør begrenses til legalitetskontroll.

b) Samferdselsoppgaver

Deler av riksveiansvaret, trafiksikkerhetsarbeid og finansieringsordninger for kollektivtransport bør overføres til fylkeskommunen. Regional samordning gir bedre tilbud og mer effektiv ressursbruk.

c) Regional næringsutvikling og innovasjonsmidler

Midlene som i dag forvaltes av statlige direktorater og Innovasjon Norge bør i større grad styres regionalt. Fylkeskommunen kjenner næringslivet best og kan bidra til mer målrettet utvikling.

d) Kulturminneforvaltning og miljøoppgaver

Oppgaver som i dag ligger hos statsforvalteren bør tilbakeføres til folkevalgte organer. Dette gir mer lokal tilpasning og mindre statlig overstyring.

e) Videregående opplæring og kompetansepolitikk

Fylkeskommunen må få større handlingsrom i fagstruktur, tilbudsutvikling og kompetansepolitikk for å møte regionale arbeidskraftbehov.

2. Oppgaver som bør overføres fra kommunene til fylkeskommunen

118 Mange kommuner har etablert interkommunale samarbeid fordi oppgavene er for store
119 for én kommune. Disse bør samles i et folkevalgt regionalt nivå:

120 a) Brann og redning

121 Brannvesen og 110-sentraler er i praksis regionale tjenester. Fylkeskommunen kan sikre
122 bedre beredskap, felles kompetanse og mer robust organisering.

123 b) Avfall og gjenvinning

124 Store renovasjonsselskaper bør inn i en demokratisk styrt regional struktur. Dette gir
125 bedre miljøstandarder og mer sirkulærøkonomi.

126 c) Vann- og avløpsanlegg (produksjon og rensing)

127 Store VA-anlegg krever fagmiljøer og investeringer som kommunene ofte ikke klarer
128 alene. Fylkeskommunen kan bidra til god kvalitet til lavere kostnader, og samarbeide
129 interfylkeskommunalt der det er hensiktsmessig.

130 d) IKT-drift og digital sikkerhet

131 Digital infrastruktur er kritisk. Fylkeskommunen kan bygge større fagmiljøer og bedre
132 beredskap mot cyberangrep.

133 e) Landbrukskontor og miljøforvaltning

134 Regional samordning gir bedre tjenester og mindre dobbeltarbeid.

135 f) Kultur- og idrettsanlegg av regional betydning

136 Fylkeskommunen kan sikre rettferdig finansiering og langsiktig drift.

137 g) KAD, barnevernsvakt og krisesenter

138 Kritiske tjenester som ofte organiseres i interkommunale selskaper bør inngå som en del
139 av fylkeskommunens beredskapsarbeid.

140 **3. Oppgaver som tidligere lå til fylkeskommunen – og som bør vurderes tilbakeført**

141 Akershus Senterparti mener også at flere oppgaver som tidligere lå til fylkeskommunen,
142 men som senere er blitt sentralisert, bør tilbakeføres:

143 a) Miljø- og landbruksforvaltning

144 b) Kulturminneforvaltning

145 c) Regional næringsutvikling

146 d) Folkehelsearbeid

147 e) Styringsverktøy i videregående opplæring

148 f) Spesialistdelen av tannhelsetjenesten

149 g) Deler av barnevernstjenesten

150 Et sterkt regionalt folkevalgt nivå er en forutsetning for et levende folkestyre,
151 desentralisering av makt og tjenester nær folk. Fylkeskommunen må få reell myndighet,
152 økonomiske rammer og tillit til å løse oppgavene på vegne av innbyggerne i Akershus
153 og resten av landet.

154

155 *Innsendt av fylkestingsgruppa*

156

Resolusjon 3 - Norge trenger en ny kurs i innvandringspolitikken (FORESLÅS OVERSENDT)

De siste årene har innvandringsdebatten utviklet seg, og det er et tydelig behov for å ta grep og sikre bedre kontroll over innvandringen. For Senterpartiet er det avgjørende å kombinere ansvarlighet med raushet: Vi skal stille tydelige krav til de som kommer til Norge, samtidig som fellesskapet stiller opp på en inkluderende og rettferdig måte.

Integrering er en av de viktigste oppgavene samfunnet vårt står overfor. I dag ser vi et betydelig integreringsetterslep, særlig i de største byene. Manglende integrering skaper grobunn for utenforskap, og for noen unge kan dette føre til kriminalitet og tilknytning til gjenger. Denne utviklingen er uakseptabel – både for dem som rammes direkte og for samfunnet som helhet.

Dagens bosettingspolitikk bidrar heller ikke godt nok til integrering. Når mange flyktninger bosettes i store boligblokker i allerede pressede områder, øker risikoen for utenforskap. Senterpartiet mener derfor at flere flyktninger bør bosettes i distriktskommuner, hvor det er bedre forutsetninger for inkludering, fellesskap og tilgang på arbeid.

For Senterpartiet er det viktig med en streng, rettferdig og forutsigbar asyl- og innvandringspolitikk, der målet er at nye borgere raskt kommer seg ut i arbeid, lærer seg norsk og bidrar aktivt til fellesskapet. Vi skal føre en politikk som ivaretar samfunnets trygghet, fremmer integrering og sikrer at innvandring skjer på en måte som styrker fellesskapet i hele landet.

Innvandringspolitikken er best tjent med brede forlik med lav konflikt. Senterpartiet i regjering sørget for en innstramming i innvandringspolitikken som står seg godt. Likevel, står Norge ovenfor en rekke problemer tilknyttet innvandring som det er viktig at politikerne i fellesskap løser sammen. Norge trenger et bredt forlik som sørger for streng og ansvarlig innvandringspolitikk.

Akershus Senterparti mener at:

- Integreringsprogrammet skal styrkes, med særlig vekt på norsk språk, kultur, historie og samfunnskunnskap.
- Flyktninger skal i større grad bosettes i distriktskommuner, og kommunene skal få full statlig finansiering for bosetting.
- Det anbefales at kommuner som allerede har store levekårsutfordringer innfører innvandringsstopp.
- Flyktninger som får midlertidig opphold i Norge på grunn av krig eller konflikt, skal som hovedregel returnere når situasjonen i hjemlandet gjør det trygt å reise tilbake.
- Norsk statsborgerskap gitt til barn av innvandrere skal ikke tilbakekalles på bakgrunn av uriktige opplysninger oppgitt av foreldrene.
- Norge skal ikke tilbakekalle statsborgerskap dersom dette vil gjøre noen statsløse.

199

200 *Innsendt av resolusjonskomiteen.*

201

202

203

204

205

206

207

208

209

210

211

212

213

214

215

216

217

218

219

220

221

222

223

224

Resolusjon 4 – Privatbilen i kollektivtilbudet

Akershus Senterparti mener det er avgjørende for framkommelighet i Akershus å få iverksatt en omfattende strategi for å integrere privatbilen i kollektivtilbudet, spesielt gjennom konseptet samkjøring. Målet er å øke antall passasjerer per bil for å redusere kø og utslipp, særlig i områder der tradisjonell buss og tog ikke strekker til.

Følgende virkemidler og tiltak må på plass:

1. Økonomiske insentiver og bonuser

- Samkjøringsbonus: Sjåfører som begynner med samkjøring over korte avstander (under 80 km) kan få en bonus via godkjente plattformer.
- Gratis for passasjerer: Passasjerer med et månedskort gjennomføre opptil to samkjøringsreiser daglig helt gratis.
- Betaling til sjåfører: Sjåfører må tjene økonomisk ved å ta med passasjerer på sine daglige ruter.

2. Infrastruktur: Egne felt for samkjøring

- Det må innføres egne samkjøringsfelt på motorveier og viktige samferdselsårer.
- Automatisert kontroll: Det benyttes varmesøkende kameraer og sensorer for å kontrollere antall personer i bilen, med bøter for overtredelser.

3. "Samkjøringslinjer"

- I Akershus må det opprettes faste samkjøringslinjer som fungerer som en bussrute uten buss. Passasjerer venter ved fysiske stoppesteder, og sjåfører plukker dem opp uten forhåndsbestilling, støttet av digitale skilt og sanntidsdata.

4. Sosialt elbil-leasingskjema

- For å sikre at lavinntektsgrupper har tilgang til miljøvennlig transport, må staten innføre "Sosial Leasing", hvor man kan lease en elbil for under 1000 kr i måneden hvis man har lang vei til jobb.

Innsendt av fylkestingsgruppa.

Innstilt oversendt til fylkestyret

Resolusjon 5 - Lokalt selvstyre under kveletak – Kommunene kan ikke bære prisen for statlig overstyring!

Kommune-Norge står i en økonomisk unntakstilstand som truer fundamentet i Senterpartiets politikk: tjenester nær folk og et reelt lokalt selvstyre.

Aurskog-Høland og andre kommuner i Akershus opplever nå et uholdbart press fra en kombinasjon av historisk høye renter, statlig detaljstyring og stadig strengere krav fra EU/EØS-direktiver.

Når rammene blir for trange, forsvinner handlefriheten til å prioritere det viktigste: barna våre, de eldre og trygge lokalsamfunn. Vi står nå ovenfor en akutt økonomisk situasjon.

Situasjonen er i ferd med å bli uholdbar. For Aurskog-Høland kommune øker utgiftene til lønn og offentlig tjenestepensjon alene med flere millioner kroner i året. Dette er midler som må tas direkte fra driftsbudsjettet – penger som skulle vært brukt på skole, helse og lokal utvikling, men som nå forsvinner i systemkostnader kommunen ikke har kontroll over.

Dette skjer samtidig som det galopperende rentenivået spiser opp handlingsrommet, og staten dundrer på med nye investeringskrav. Vi står i en «perfekt storm» vi verken kan eller vil velte over på våre innbyggere gjennom økte gebyrer og avgifter. Folk flest har mer enn nok med egne utgifter i dagens økonomiske klima, og kommunale avgifter skal ikke fungere som en skjult skatt for å finansiere statlige ambisjoner.

Det samlede trykket av investeringskrav – enten det gjelder vann og avløp (EUs avløpsdirektiv) eller nye nasjonale tekniske standarder – har nådd et nivå som ikke er økonomisk bærekraftig over tid. Vi risikerer å bygge oss fattige på tekniske anlegg, mens vi tvinges til å kutte i de grunnleggende velferdstjenestene til folk.

Akershus Senterparti krever:

* Kompensasjon for pensjonskostnader: Staten må fullt ut kompensere kommunene for den kraftige veksten i utgifter til offentlig tjenestepensjon. Lokale velferdstilbud skal ikke raseres av tekniske pensjonsreguleringer.

* Stopp i direktivtyranniet: Staten må sette foten ned for kostbare EU-direktiver som påfører kommunene enorme investeringsutgifter uten rot i lokal nytteverdi eller økonomisk bæreevne.

* Rentekompensasjon for kommunesektoren: Det må etableres nasjonale ordninger som skjermer kommunenes driftsbudsjetter mot det høye rentenivået.

299 * Fullfinansiering av alle krav: Ingen nye oppgaver eller krav skal pålegges kommunene
300 uten at de er fullfinansiert. Statlig detaljstyring og rapporteringsvelde må reduseres
301 kraftig for å frigjøre ressurser til tjenesteproduksjon.

302 * Prioritering av lokaltilbud og folks økonomi: Det kreves en nasjonal gjennomgang og
303 en pause i innføringen av tekniske standarder som tvinger fram investeringer som
304 uthuler kommunenes økonomiske handlingsrom.

305

306 Det lokale selvstyret er ingenting verdt uten økonomisk handlefrihet. Vi krever at det tas
307 grep nå for å sikre at kommunene kan levere gode tjenester til innbyggerne uten å kvele
308 folks privatøkonomi!

309

310 *Innsendt av Aurskog-Høland Senterparti.*

311

312

313

314

315

316

317

318

319

320

321

322

323

324

325

326

327

328

329

330

331

332

Resolusjon 6 - Styrk lokaldemokratiet – begrens Statsforvalterens makt

Senterpartiet mener at beslutninger skal tas nærmest mulig dem de gjelder. Det lokale folkestyret er grunnmuren i demokratiet vårt, og kommunene må ha reell makt til å styre egen utvikling. I dag opplever mange kommuner at statsforvalteren i for stor grad overstyrer lokale vedtak og prioriteringer. Dette svekker lokaldemokratiet, skaper byråkrati og reduserer tilliten til de folkevalgte.

Statsforvalterens rolle skal være å føre tilsyn, kontroll og behandle klager på vegne av staten – ikke å detaljstyre kommunene eller overprøve politiske vurderinger som bør ligge til lokalt nivå. Når statlige organer legger seg opp i lokale planprosesser, arealdisponering eller tjenestetilbud uten tungtveiende nasjonale grunner, undergraves prinsippet om lokalt selvstyre.

Senterpartiet vil derfor:

1. Begrense statsforvalterens myndighet til oppgaver som naturlig hører til rollen som statens

- forvalter – tilsyn, kontroll og klagebehandling.

2. Overføre øvrige oppgaver fra statsforvalteren til folkevalgte nivåer, særlig fylkeskommunene, der

- dette er hensiktsmessig

3. Gjennomgå statens styring av kommunene med mål om å redusere detaljstyring, øke lokalt

- skjønn og styrke tillitsbasert forvaltning

4. Sikre at innsigelser fra statlige organer kun brukes der det foreligger sterke nasjonale eller

- regionale hensyn

5. Videreføre generalistkommuneprinsippet, slik at alle kommuner har myndighet og ansvar til å løse oppgaver på egne premisser

Et sterkt lokaldemokrati forutsetter tillit til at lokale folkevalgte kjenner sine innbyggere og sitt lokalsamfunn best. Staten skal støtte – ikke styre – kommunene.

Innsendt av Ås Sp

Resolusjon 7 - Distriktpolitikk for hele Norge - uten fiendebilder

Distriktpolitikk er ofte blitt fremstilt som en konflikt mellom sentrum og periferi – mellom «by» og «land». Men denne fremstillingen er både unyansert og lite fruktbar.

Norsk distriktpolitikk tar utgangspunkt i en reell utfordring: Makt, arbeidsplasser og beslutninger har over tid blitt samlet i stadig færre sentra. Det er et problem som fortjener politiske løsninger. Men retorikken rundt det avgjør om politikken samler landet – eller deler det.

By-land-motsetningen brukes i dag ofte som et identitetsgrep, der tettbygde områder som Asker, Bærum og andre deler av Østlandsområdet blir fremstilt som motpolen til «det virkelige Norge». Det er en grov forenkling. Disse områdene rommer både jordbruk, industri, småbedrifter og pendlere som er tett knyttet til verdiskaping i distriktene.

Norge består ikke lenger av by og utkant, men av regioner og verdikjeder. Mat produseres i distriktene, foredles i regionale sentra og selges i byene. Energi skapes der naturressursene finnes, men finansierer velferd i hele landet. En moderne distriktpolitikk må ta dette samspillet på alvor. *Regionale utviklingstrekk 2025* viser at Norges bosettingsmønster er preget av avstander og stor variasjon i tilgang til tjenester og arbeidsmarked også i sentrale området. I stedet for å spørre hvem som er «by» eller «land», bør politikken styrke:

- regionale næringsklynger innen industri, havbruk og energi desentralisert høyere utdanning tett koblet til lokale arbeidsmarkeder
- digitale arbeidsplasser som gjør bosted mindre avgjørende
- transport- og infrastrukturprosjekter som knytter pendlerpersoner, havner og produksjonsområder sammen

Desentralisering bør heller ikke fremstilles som protest mot sentralmakten, men som en investering i beredskap og robusthet. Spredt kompetanse, flere arbeidsmarkeder og sterke lokalsamfunn gjør Norge bedre rustet – både økonomisk og sikkerhetspolitisk.

En distriktpolitikk som bygger på samarbeid fremfor motsetninger, vil ha større legitimitet – også i tettbygde regioner som i dag opplever å bli snakket ned. Skal

408 distriktspolitikken lykkes, må den være for hele landet, ikke bare for dem som
409 passer inn i et gammelt kart.

410

411 Et sterkt Norge bygges nedenfra og opp – gjennom verdiskaping, bosetting og
412 kompetanse i hele landet, der byer og distrikter er gjensidig avhengige
413 hverandre. Retorikken må gå på at distriktspolitikken gjelder for hele Norge, også
414 byene og bynære kommuner, som bidrar til å bygge ned, og ikke bygge opp
415 kunstige motsetninger. Det er distriktspolitikk **uten fiendebilde**.

416

417 Akershus Senterparti mener at

- 418 - vi må ha en god politikk for hele Norge
- 419 - retorikken må være samlende og ikke sette «by» og «land» opp mot
420 hverandre
- 421 - selv sentrale strøk har sine utfordringer som vi må ha løsninger på

422

423 *Innsendt av Bærum Senterparti.*

424

425

426

427

428

429

430

431

432

433

434

435

436

437

438

439

440

441

Resolusjon 8 - Skattelegging av bolig (FORESLÅTT NR3)

Den nye boligskatt- modellen skulle lage en mer treffsikker og mer markedsnær verdsetting av boliger som grunnlag for formues- og eiendomsskatt for å gi et mer «rettferdig» skattegrunnlag.

Den nye modellen fører til svært uønskede forskjeller mellom like boliger som ligger i forskjellige områder. Nyere eller oppgraderte boliger vil få relativt høyere beregnet markedsverdi enn eldre standard. For mange boligeiere, særlig i storbyer og der boligprisene har steget mest blant annet som følge av, en for mange, svært uønsket samfunnsutvikling vil denne modellen føre til betydelig høyere beregnet boligverdi og dermed høyere formues- og eiendomsskatt.

En negativ konsekvens er at skatten øker på formuesobjekter som i seg selv ikke genererer inntekt, noe som kan gjøre det økonomisk krevende for eiere å beholde boligen sin. Dette rammer for eksempel pensjonister som sitter i eldre gjeldsfrie boliger som vi nå ser konsekvensene av i media med en skatteøkning på opptil 70 000 som skal dekkes av pensjon/trygdeinntekt.

Denne modellen er en skandale for likebehandling og rettferdighet som medfører at eldre eller andre som sitter på slike boliger må enten ta opp lån for å beholde boligen, selge eller flytte.

Effekten av den nye skattemodellen

- Økt formuesskatt for mange i storbyer, særlig eldre med lite gjeld og høy markedsverdi.
- Boligverdier for mellomstore og store boliger øker mest sammenlignet med gamle, grove nivåer.
- Nyere eller oppgraderte boliger får relativt høyere beregnet markedsverdi enn eldre standard.
- Vanlige folk i boliger særlig i Oslo og andre dyre områder, opplever **betydelig høyere skatt**, fordi nesten all verdsettelse nå er nær markedsverdi.
- Mange kommuner bruker samme markedsverdier som grunnlag for eiendomsskatt.
- Det betyr at økte markedsverdier også gir høyere eiendomsskatt i mange kommuner, anslått til *hundrevis av millioner kroner samlet sett*, fra kommunenes side.

Beskatningen bør ha en helt annen innretning slik at den ikke tvinger folk ut av sine boliger. For å fjerne de uønskede virkningene den nye skattemodellen vil disse prinsippene kunne rette opp noe av svakhetene:

- Heve innslagspunktet til 20 millioner (mot 10 millioner i dag)
- Beholde formuesgrunnlaget for laveste kategori (opp til 20 mill; 25%)

- 482 - Senke formuesgrunnlaget for øverste kategori (altså fra 20 mill; fra 75% til
483 50%)

484

485 *Innsendt av Bærum Senterparti.*

486

487

488

489

490

491

492

493

494

495

496

497

498

499

500

501

502

503

504

505

506

Resolusjon 9 - Løft landbruksutdanningen og Senter for husdyrforsøk (SHF) ved NMBU

Landbruket og de landbruksfaglige utdanningene blir gang på gang nedprioritert når budsjettene skal kuttes. Nå står Senter for husdyrforsøk (SHF) ved Norges miljø- og biovitenskapelige universitet (NMBU) i fare. SHF er Norges største undervisnings- og forskningsanlegg for husdyr, og en helt sentral del av utdanningen av veterinærer, husdyrvitere og framtidige bønder.

Våren 2025 manglet SHF mellom 3 og 6 millioner kroner i driftsmidler, og det ble vurdert å redusere antall dyreslag. I revidert nasjonalbudsjett kom et midlertidig tilskudd på 5 millioner kroner, som ga et kortvarig pusterom – men uten en varig løsning. Slike økonomiske svingninger truer stabil drift, forskning og undervisning. Norge trenger en langsiktig og forutsigbar finansiering av nasjonale husdyrfasiliteter, ikke en gradvis nedbygging.

Kuttforslagene rammer også utdanningskvaliteten direkte. På veterinærutdanningen må eksamen i produksjonsdyr nå gjennomføres skriftlig i stedet for praktisk i fjøset. Dette svekker studentenes ferdigheter og forberedelse til arbeidslivet. I tillegg planlegges det å flytte husdyrvitenskap-linjen inn i det allerede overfylte veterinærbygget, i stedet for å prioritere oppussing av eksisterende lokaler. Dette vil forverre studiehverdagen for både husdyr- og veterinærstudentene. Samtidig etterlyser næringa flere veterinærer og fagfolk med praktisk kompetanse. Å kutte i utdanningstilbud og forskningsinfrastruktur som skal sikre rekruttering og matberedskap, er det stikk motsatte av det Norge trenger.

Senterpartiet vil

- At staten skal sikre årlige overføringer på minst 5 millioner kroner øremerket drift av Senter for husdyrforsøk (SHF) gjennom statsbudsjettet.

- Sikre at praktisk undervisning på landbruksfag på universitetsnivå ikke blir nedprioritert.

- Sikre at veterinærer under utdanning får tilstrekkelig med praktisk erfaring på produksjonsdyr i løpet av utdanningen

Sendt inn av Akershus Senterungdom

Resolusjon 10 - Øk satsningen på psykisk helse i landbruket

Selvstendig næringsdrivende i landbruket er i det daglige med på å sikre matproduksjonen i hele landet og er bærebjelken i det norske samfunnet. Landbruket står for verdiskaping på over 150 milliarder kroner årlig og holder liv i bygder i hele landet. Uten et aktivt landbruk ville lyset sluknet i store deler av Norge, og viktige kulturlandskap og tradisjoner ville gått tapt.

I yrket som bonde møter man imidlertid stadig på utfordringer med liv og død, og det må tas tøffe avgjørelser og prioriteringer i arbeidshverdagen. Landbruket er også fysisk krevende arbeid som ofte innebærer skader, som igjen kan føre til psykiske lidelser. Mange bønder og andre næringsdrivende i landbruket opplever høyt stressnivå i hverdagen, som øker risikoen for ulykker og nesten-ulykker. Blant all landbasert næring er faktisk landbruket næringen med flest ulykker - hvor 20-30 % av dødsulykkene i arbeidslivet skjer i landbruket, til tross for at kun 3 % av sysselsatte jobber innenfor landbruket.

Som en ytre faktor påvirker også økonomien bønders psykiske helse, der en stadig presset økonomi i landbruket kan gi redusert mental helse som følge av bekymringer for driften. Slike bekymringer tvinger ofte bønder til å ta valg som setter sikkerhet og helse på spill i hverdagen, og bønder bør ikke tvinges i fjøset ved f.eks sykdom og fødsel som følge av økonomisk usikkerhet.

Som bonde jobber man ikke 08-16, men kontinuerlig gjennom hele døgnet. Det er derfor lite fri i hverdagen eller ferie som bonden kan bruke på seg selv og sin psykiske helse. Det kan være vanskelig for andre å forstå hva hverdagen som bonde innebærer, og for mange er jobben i landbruket også en ensom og tildels isolert hverdag, noe som gjør det krevende for utenforstående å fange opp når bønder sliter.

For en utsatt og presset yrkesgruppe som bønder er det spesielt alarmerende og potensielt livsfarlig at psykiatrien i Norge bygges ned og sentraliseres vekk fra bygdene og tettstedene. Timesvis med reisevei svekker sjansen for at bønder kan benytte seg av tilbud tilknyttet psykisk helse. Det er på tide at vi øker fokuset på hvor utsatt bønder og andre tilknyttet landbruket er for nedsatt psykisk helse. De som tar vare på alle daler, fjell og jorder i Norge fortjener bedre - øk satsningen på psykisk helse i landbruket nå!

Senterungdommen vil:

- Opprettholde et desentralisert helsetjenestetilbud med tilknyttede psykologtjenester.

- Arbeide for å opprette oppsøkende psykiske helsetjenester rettet mot

- 584 næringsdrivende i landbruket.
- 585 - Øke kompetanseutviklingen innen psykologi rettet mot landbruk og distrikter (f.eks
- 586 familieterapi rettet mot gårdsdrift).
- 587 - Øke avløsertilskudd for å lette på byrden i bondens hverdag, og fjerne
- 588 samordningsregelen for å sikre fullt avløser tilskudd ved sykdom og fødsel.
- 589 - Arbeide for at flere kommuner etablerer "Bondens Nettverk" som forebyggende tiltak,
- 590 og at ordningen gjøres kjent for næringsdrivende i landbruket.

591

592 *Sendt inn av: Akershus Senterungdom*

593

594

595

596

597

598

599

600

601

602

603

604

605

606

607

608

609

610

611

612

613

614

615

Resolusjon 11 – Staten må ta ansvar

Overføring av veier og bruer fra staten har ført til at store økonomiske forpliktelser er blitt skjøvet over på fylker og kommuner uten tilstrekkelig kompensasjon.

I Akershus er dette særlig merkbart på fylkesvei 33 mellom Minnesund og Skreia som er en viktig transportåre for både folk og næringsliv. Veien har store utfordringer med standard, bæreevne og trafikksikkerhet, og behovet for en ny og trygg løsning er akutt. Området har store forekomster av alunskifer, som står for 1/3 av kostnadene i et milliardprosjekt. Samtidig er Sundvegen bru i Eidsvoll et eksempel på en konstruksjon som ble bygget av staten, men er stengt pga konstruksjonsfeil, og kostnadene er dyttet over på Akershus fylke. I hele Akershus finner man eksempler på bruer bygget av staten, som ikke er vedlikeholdt eller skiftet ut, som derfor er i svært dårlig stand, hvor ansvaret er overført kommuner og fylket.

Totalt sett er kostnadene for nødvendig rehabilitering betydelige, og uten økte økonomiske rammer vil etterslepet øke, og på sikt kan flere bruer måtte stenge eller få redusert kapasitet, og risikoen for at bompenger blir løsningen for å dekke utgiftene. Dette rammer folk og næringsliv, særlig i pendlerfylket Akershus, hvor mange betaler høye bompenger allerede.

Akershus Senterparti mener staten må ta et større ansvar for kostnadene som er blitt overført Akershus fylkeskommune som følge av overføringen av veier og bruer. Staten må bidra til å redusere vedlikeholdsetterslepet og sikre at fylkeskommunene har økonomisk handlingsrom til å ivareta sine oppgaver uten å måtte ty til stadig økte bompenger. Staten må også ta en større del av kostnadene med farlig avfall i infrastrukturprosjekter, slik som i for eksempel Sverige.

Akershus Senterparti krever at

- Staten tar tilbake ansvaret for vedlikeholdet av bruer de sjøl har bygget, og ikke påfører fylkeskommunen nye kostnader uten kompensasjon
- Fylkeskommuner kompenseres økonomisk for de økte kostnadene som følger av overføring av veier og bruer
- det etableres et nasjonalt program for vedlikehold av fylkesveier og bruer, slike at etterslepet reduseres uten økt bruk av bompenger
- Øker statens andel i store samferdselsprosjekter i Akershus, som E134 Oslofjordforbindelsen byggetrinn 2 og E18 Retvedt-Vinterbro for å hindre ytterligere økning i bompengebelasting på innbyggerne
- Utbedring av fylkesvei 33 mellom Minnesund og Skreia prioriteres som en del av et statlig finansiert fylkesveiprogram
- Staten tar en større del av kostnadene med farlig avfall som for eksempel alunskifer.

Innsendt av Eidsvoll Senterpartiet

658 **Resolusjon 23 – Med vedlager kan den totale**
659 **beredskapen styrkes**

660

661 I et land med kaldt land med ved, som et alternativ til fyring med strøm, en viktig del av
662 vår beredskap.

663 Vedlagere hvor kommunen er ansvarlig for hvordan, hvor og når veden skal bli brukt,
664 være en sikkerhet når en alvorlig hendelse inntreffer med omfattende eller langvarig
665 strømbrudd.

666 Kommunene inngår avtale med vedprodusenter om produksjonvolum og lagring. De
667 inngår avtale om distribusjon om det er hensiktsmessig.

668 Kommunen kan også ha løsninger hvor man har et sentralt lager om det er
669 hensiktsmessig.

670 Vedprodusenten får dekket kostnader av kommunen i forhold til avtale.

671

672 Akershus Senterparti vil:

- 673 - Ha produksjon, lagring og distribusjon av ved som beredskap
674 - Bevilge midler til kommunene for å dekke kostnadene av ved for styrket
675 beredskap.

676

677 *Innsendt av Vestby Senterparti.*

678

679

680

681

682

683

684

685

686

687

688

689

690

691

Innstilt oversendt til programkomiteen

Resolusjon 12 - Likeverdig kollektivtilbud – også på fjorden

Innbyggerne på Hurum-halvøya i Asker gis ikke et likeverdig kollektivtilbud. Området mangler togforbindelse, har et svakt og tidkrevende busstilbud, og er i praksis gjort helt avhengig av privatbil for dagpendling til Oslo og omegn.

Fjordbasert kollektivtransport utvikles og prioriteres stadig andre steder langs Oslofjorden. Det er positivt, men Akershus Senterparti kan ikke akseptere at fjorden i praksis reserveres for enkelte deler av regionen. Ytterområder som Hurum, en halvøy med åpenbare geografiske forutsetninger for å reise på fjorden, holdes utenfor.

Dette er ekstra alvorlig i lys av kommende samferdselsutfordringer og økende forventninger om å reise kollektivt. Oppstart av nytt løp i Oslofjordtunnelen, kombinert med langvarig og etappevis utbygging av E18 Vestkorridoren, vil gi økt press på veinettet i hele regionen i årene fremover. Akershus Senterparti mener det er politisk uansvarlig å møte disse utfordringene uten å samtidig bygge opp reelle alternativer til biltransport. Mindre biltrafikk forutsetter at folk faktisk har noe annet å velge, og ansvaret for å få frem alternativene ligger på dem som har politisk makt - enten det er i kommunen, i fylkeskommunen eller i regjering.

Akershus Senterparti mener at:

- Hele Asker kommune og hele Akershus fylke skal omfattes av en rettferdig og helhetlig kollektivpolitikk – også Hurum-halvøya.
- Oslofjorden må utvikles som en strategisk transportåre for pendlere, ikke bare i indre deler av regionen.
- Det snarest må igangsettes en konkret utredning med sikte på et tidsavgrenset pilotprosjekt for hurtigbåt- eller fergeforbindelse fra Sætre/Hurum.

Utvikling av sjøbasert kollektivtransport må ses i sammenheng med belastningen fra Oslofjordtunnelen og E18-utbyggingen, og komme i forkant av økt kø og redusert framkommelighet.

Innsendt av Asker Senterparti.

Innstilt oversendt til Senterpartiets helseutvalg

Resolusjon 13 - Lipødem inn i det offentlige behandlingstilbudet

Lipødem er en kronisk og alvorlig sykdom som er svært belastende å leve med. Tusenvis av pasienter i Norge står i dag uten et reelt offentlig behandlingstilbud. Mange faller unødvendig utenfor arbeidslivet og samfunnet som følge av manglende helsehjelp.

Sykdommen rammer nesten utelukkende kvinner. Den manglende prioriteringen av behandling er derfor også et tydelig uttrykk for hvordan kvinnehelse over tid har blitt nedprioritert i helsepolitikken.

I dag er kirurgisk behandling kun tilgjengelig privat, til svært høye kostnader. Dette skaper et uakseptabelt helseklasseskille, der tilgang til nødvendig behandling avhenger av personlig økonomi.

Konsekvensene for pasientene er alvorlige:

- Kroniske smerter, nedsatt funksjonsevne og sterkt redusert livskvalitet.
- Store psykiske belastninger og sosial isolasjon.
- Risiko for rask forverring uten adekvat behandling.
- Lipødem kan stå i veien for andre nødvendige operasjoner, da pasienter ofte avvises på grunn av vektrelaterte problemstillinger før grunnsykdommen er behandlet.
- Høye private kostnader som forsterker økonomisk ulikhet i tilgangen til helsehjelp.

I et moderne og rettferdig helsevesen er det uakseptabelt å opprettholde en situasjon som bidrar til diskriminering både på bakgrunn av kjønn og inntekt.

Senterpartiet i Akershus vil:

- Anerkjennelse lipødem som en behandlingskrevende sykdom i det offentlige helsevesenet.
- Sørge for at nødvendig behandling inkluderes i offentlig finansiering og omfattes av egenandelsordningen.
- Sikre likeverdig tilgang til behandling uavhengig av økonomi og bosted.

766 Det er ikke akseptabelt at kvinner i Norge i dag må ta opp lån eller avstå fra behandling
767 for en kronisk og invalidiserende sykdom. Lipødem må inn i det offentlige
768 behandlingstilbudet.

769

770 *Innsendt av Mari Foros Bjerklund.*

771

772

773

774

775

776

777

778

779

780

781

782

783

784

785

786

787

788

789

790

791

792

793

794

795

796

797

Innstilt avvist

Resolusjon 14 - Tannhelse inn i velferdsstaten

Tannhelse er helse. Det er på høy tid at politikken speiler dette fullt ut. Senterpartiet har programfestet å følge opp tilrådingene fra tannhelseutvalget. Dette innebærer blant annet å utrede hvordan dagens frikortordning kan utvides for å dekke nødvendige tannhelsetjenester. Det er de medisinske behovene for tannbehandling, og ikke økonomi, som skal styre hvem som har rett til og tilgang til nødvendige tannhelsetjenester.

Det er i dag store forskjeller i tilgangen til tannhelse. Mange får ikke hjelpen de trenger. Særlig gjelder dette unge, eldre og personer med rusproblemer, psykisk uhelse og tannlegeskrekk.

Tannhelseutvalget foreslår en universell tannhelsetjeneste med en trinnvis utvidelse av det offentlige ansvaret. Blant forslagene er at alle får rett til akutt tannhelsehjelp mot å betale en egenandel, at tannhelsetjenester til folk med særskilt behov utvides, at barn og unge får vederlagsfri tilgang til nødvendig tannregulering, og at eldre over 67 år får tilgang til nødvendig tannhelsehjelp mot å betale en egenandel.

Dette krever at kapasiteten i den offentlige tannhelsetjenesten bygges ut. I en overgangsfase vil det være nødvendig å la private og ideelle aktører bidra.

Dette krever at kapasiteten i den offentlige tannhelsetjenesten bygges ut, men det vil fortsatt være behov for et omfattende privat tannhelsetilbud.

Innsendt av Asker Senterparti.

Resolusjon 15 - For en ansvarlig innvandringspolitikk som sikrer god integrering

Senterpartiet mener at Norge skal føre en kontrollert, rettferdig og inkluderende innvandringspolitikk som ivaretar trygghet og gode lokalsamfunn. For å bevare tilliten i samfunnet og sikre bærekraftig integrering, må innvandringen ikke være høyere enn det Norge har kapasitet til å integrere og sysselsette.

En for høy innvandring kan skape press på velferdsordninger, arbeidsmarked og lokalsamfunn, og dermed svekke forutsetningene for god integrering. En strengere og mer målrettet innvandringspolitikk er derfor nødvendig for å sikre at de som kommer til Norge får en reell mulighet til å bli en del av fellesskapet.

Senterpartiet vil:

- Styrke kontrollen med innvandring, og sikre at Norge har oversikt og styring over hvem som får opphold.

- Kreve deltakelse i norskopplæring, arbeid eller utdanning som forutsetning for varig opphold.

- Sørge for rask retur av personer uten lovlig opphold, for å opprettholde tilliten til asylsystemet.

- Styrke integreringstiltak i kommunene, med vekt på språk, arbeid og deltakelse i lokalsamfunn.

- Motvirke parallellsamfunn, radikaliserings og sosial dumping gjennom tydelige krav og oppfølging.

- Bruke handlingsrommet i Schengen og EØS for å sikre nasjonal kontroll over grenser og arbeidsinnvandring.

- Stramme inn på familieinnvandring for eksempel ved å øke underholdskravet og stille krav om norsk statsborgerskap for referansepersonen

Innsendt av Ås Senterparti.

Avvises til fordel for resolusjon 3.

Resolusjon 16 - Samhold mellom by og bygd – ett Norge, én Beredskap

Senterpartiet vil bygge et Norge der by og bygd står sammen, ikke mot hverandre. Hele landet må tas i bruk for å sikre verdiskaping, velferd, beredskap og trygghet. Sterk nasjonal beredskap forutsetter levende lokalsamfunn i hele landet. Distriktene er avgjørende for matproduksjon, energiforsyning, redningstjenester, forsvar og krisehåndtering. Byene er viktige knutepunkt for helse, logistikk, kompetanse og koordinering. Tryggheten vår avhenger av tett samarbeid mellom by og bygd.

Senterpartiet vil:

- Sikre likeverdige tjenester i hele landet
- Styrke distriktene gjennom lokal verdiskaping og levende lokalsamfunn
- Bygge en desentralisert beredskap med lokal tilstedeværelse av politi-, helse-, brann- og rednings-tjenester
- Sikre nasjonal matsikkerhet gjennom norsk matproduksjon
- Styrke samarbeid mellom kommuner, frivillige, næringsliv og statlige aktører i beredskap og krisehåndtering
- Utvikle transport- og digital infrastruktur som binder by og bygd tettere sammen

Ett Norge krever felles ansvar. Senterpartiet skal være garantisten for samhold, trygghet og utvikling i hele landet

Innsendt av Ås Senterparti.

Resolusjon 17 - Rettferdig kommuneøkonomi – sterke lokalsamfunn i hele landet

Akershus Senterparti mener at alle innbyggere har rett på likeverdige tjenester, uansett hvor de bor. Det er på tide med en grundig reform av inntektssystemet for kommunene, som i dag skaper unødvendige forskjeller og uforutsigbarhet.

Vi foreslår en ny modell for fordeling og finansiering av kommuneøkonomien, basert på rettferdighet, stabilitet og respekt for lokaldemokratiet.

Hovedpunkter i forslaget:

1. Staten overtar finansieringsansvaret for utjevning:

- Kommuner som i dag mottar midler gjennom inntektssystemets utjevningsordninger, skal fortsatt få disse midlene – men fra staten, ikke ved å trekke midler fra andre kommuner.
- På den måten sikres en akseptabel minstestandard i hele landet, uten at det går på bekostning av kommuner med høyere skatteinntekter.

2. Kommuner under landsgjennomsnittet skal løftes – og gjennomsnittet skal heves:

- Alle kommuner som i dag ligger under landsgjennomsnittet i inntekter per innbygger, skal løftes opp til minst gjennomsnittsnivå – finansiert av staten.
- Samtidig må landsgjennomsnittet i seg selv heves betraktelig for å reflektere dagens behov og kostnadsnivå.

3. Kommuner over landsgjennomsnittet skal få tilbake sine opprinnelige skatteinntekter:

- Kommuner som har blitt trukket i egne skatteinntekter gjennom dagens utjevningssystem, skal få tilbake sin skatteinngang til det nivået de hadde *før endringene i inntektssystemet*.
- Dette handler om å gjenopprette rettferdighet og lokal selvråderett, og anerkjenne kommunenes egne inntektsgrunnlag.

4. Sterke naturressurskommuner må bidra mer:

- Kommuner med svært høye inntekter fra kraftproduksjon og andre naturressurser skal bidra mer til det nasjonale fellesskapet, gjennom et rettferdig og balansert system.
- Dette skal ikke være en straff, men en solidarisk modell hvor felles verdier kommer hele landet til gode.

5. Nullvisjon mot skolenedleggelser og velferdskutt:

- Vi innfører en *nasjonal nullvisjon* for skolenedleggelser og kutt i velferdstjenester.
- Ingen barn skal måtte miste nærskolen sin på grunn av dårlig kommuneøkonomi. Tjenestetilbudet til eldre, syke og utsatte grupper skal ikke være avhengig av kommunegrensene.

6. Skatteflukt og kapitalflukt skal ikke straffe lokalsamfunn:

- Kommuner som blir rammet av skatteflukt, sentralisering eller kapitalflukt må kompenseres av staten, slik at ikke innbyggerne rammes av svekkede tjenester.

- Nasjonale og globale utviklingstrekk må møtes med solidariske, nasjonale løsninger.

7. Stopp retorikken mot enkeltkommuner – bygg tillit:

- Det må bli slutt på å snakke ned kommuner og stemple dem som «ineffektive» eller «problemkommuner».
- Alle kommuner gjør en viktig jobb for sine innbyggere og må møtes med respekt, ikke økonomiske eller politiske sanksjoner.

8. Belønn kommuner som prioriterer velferd og nærskoler:

- Kommuner som satser på nærskoler, styrker velferdstilbudet og setter innbyggerne først, bør få gulrøtter og økte statlige tilskudd.
- Vi må stimulere til gode politiske valg – ikke straffe de som velger å bygge lokalsamfunn nedenfra.

9. Kommuneøkonomien må styrkes dramatisk:

- Frie inntekter må økes betydelig.
- Nye oppgaver må alltid fullfinansieres av staten.
- Det må etableres en ny tillitspakt mellom stat og kommune, der ressursene følger ansvaret.

Akershus Senterparti krever at regjeringen legger fram en ny inntektsmodell for kommunene som gir økonomisk trygghet, rettferdig fordeling, og reell mulighet for alle lokalsamfunn til å blomstre. Et levende lokaldemokrati starter med økonomisk handlefrihet og tillit.

Innsendt av Tor Steinar Strømsnes.

Resolusjon 18 - Et mer fleksibelt og rettferdig videregående opplæringsystem for framtida

Senterpartiet mener at utdanning skal være gratis, tilgjengelig og tilpasset livene folk faktisk lever – enten man er 16 år og skal velge retning for første gang, eller 40 og ønsker ny kompetanse. Dagens rettigheter til videregående opplæring er for rigide og utdaterte, og står i veien for både personlig utvikling og nasjonens behov for omstilling og fagfolk i årene som kommer.

Vi vil utvide retten til videregående opplæring og sikre et mer fleksibelt utdanningsløp – både for ungdom og voksne – der den enkelte i større grad kan kombinere og velge etter egne ønsker og behov. Særlig i distriktene er det avgjørende at ungdom ikke presses inn i smale utdanningsløp på grunn av mangel på tilbud, og at voksne får muligheten til omskolering eller videreutdanning uten store økonomiske og praktiske hindre.

Derfor vil Senterpartiet:

1. *Utvide retten til videregående opplæring*, slik at den også omfatter *spesiell studiekompetanse*, og ikke bare generell studiekompetanse og yrkesfag.
2. *Gi alle elever rett til å kombinere yrkesfaglige og studieforbereende løp*, for å skape større fleksibilitet og mulighet til å tilpasse utdanningsløpet til egne mål.
3. *Sikre retten til videregående opplæring gjennom hele livet*, slik at alle har rett til videregående opplæring og omskolering, uavhengig av alder og tidligere gjennomført utdanning.
4. *Gi alle rett til å ta så mange videregående utdanninger de ønsker*, uten begrensning i antall forsøk eller løp – så lenge det er faglig relevant og gjennomføres.
5. *Bygge ut tilbud om videregående opplæring i distriktene*, slik at elevene får et fullverdig tilbud uavhengig av bosted.
6. Senterpartiet vil ha et utdanningssystem som bygger mennesker – ikke bare produserer arbeidskraft. Vi trenger en skole som gir trygghet, frihet og mulighet for å feile, prøve på nytt og finne sin vei – uansett bakgrunn og bosted.

Vedtakstekst (kortversjon for avstemming):

Senterpartiet mener at retten til videregående opplæring må styrkes og gjøres mer fleksibel. Landsmøtet vedtar derfor å arbeide for:

1. Rett til gratis videregående opplæring som inkluderer også *spesiell studiekompetanse*.
2. Rett til å *kombinere yrkesfaglige og studieforbereende løp*.
3. Rett til videregående opplæring og *omskolering gjennom hele livet*, uavhengig av alder og tidligere løp.
4. Rett til å ta *flere videregående utdanninger* etter eget ønske og behov.
5. At det *offentlige tilbudet skal være hovedbærer* av videregående opplæring.
6. At *private tilbud kun skal være et supplement*, og kun gis støtte ved avtale med det offentlige.
7. At *støtten til ideelle friskoler økes*, der de bidrar til mangfold, distriktsdekning og pedagogisk utvikling.

- 1029 8. Innføre omvendt påbyggingsløp som sikrer elever fra studieforbereidene
1030 mulighet til å oppnå yrkeskompetanse.
1031 9. *Styrke det offentlige skoletilbudet*, som skal være hovedbærer av videregående
1032 opplæring. Private tilbud skal kun være et *kompletterende supplement*, og må ha
1033 godkjenning og avtale med det offentlige for å få støtte.
1034 10. *Øke støtten til ideelle friskoler*, særlig der de bidrar til mangfold, distriktsdekning eller
1035 tilbyr pedagogiske alternativ som styrker fellesskapet.
1036

1037

1038 *Innsendt av Tor Steinar Strømsnes.*

1039

1040

1041

1042

1043

1044

1045

1046

1047

1048

1049

1050

1051

1052

1053

1054

1055

1056

1057

1058

1059

1060

1061

1062

1063 **Resolusjon 19 - Senterungdommen inn i fremtiden**

1064

1065 Valgresultatet i 2025 ble en vekker for både Senterpartiet og Senterungdommen.
1066 Velgerne følte vi kom for langt unna hverdagen deres, og vi mistet tillit.

1067 Etter valget har sidedebatten fått for stor plass. Venstre eller høyre. Rødt eller blått. Men
1068 mens vi diskuterer side, glemmer vi hvorfor vi driver med politikk. Politikk handler ikke
1069 om hvem vi samarbeider med. Det handler om hva vi får til og om å gjøre folks hverdag
1070 enklere og bedre.

1071 Senterpartiet ble ikke til for å være et politisk støttehjul, men fordi vi tror på et folkestyre
1072 hvor makten deles og beslutninger tas nær folk. Senterungdommen kan oppfattes som
1073 et bygdeparti, men folkestyre, maktdeling og beslutningernær folk er også viktig i byene.
1074 Det er ikke bare bygda som trenger en sterkere stemme – det gjør også unge i byene.

1075 I møte med de store samfunnsutfordringene ser vi at unge i by og bygd står overfor
1076 mange av de samme problemene. Psykisk uhelse øker over hele landet. Lokale
1077 fritidstilbud og møteplasser forsvinner, og politiske beslutninger tas stadig lengre unna
1078 dem det gjelder. Likevel blir ungdom i by og bygd altfor ofte stilt opp mot hverandre.

1079 Bygda blir fremstilt som bakstreversk, mens byen blir beskrevet som egoistisk og
1080 frakoblet resten av landet. Denne splittelsen gagnar ingen – og den truer fellesskapet
1081 som Senterbevegelsen står for.

1082 Senterungdommen må være drivkraften for et Senterparti som tenker selv, tør mer og
1083 står stødig i sentrum. Det er i sentrum vi finner balansen mellom fellesskap og frihet,
1084 ansvar og omsorg, lokalt handlingsrom og nasjonalt eierskap.

1085 Når Senterpartiet låser seg til en side, mister vi friheten til å tenke selv og skape
1086 resultater på egne premisser. Vi skal føre vår politikk, ikke andres. Vi skal vise at vi står
1087 opp for folk og levende lokalsamfunn – for den lokale skolen, hjørnesteinsbedriftene,
1088 sykehusene og arbeidsplassene i hele landet.

1089 Veien mot 2029 handler om å fornye oss uten å miste identiteten. Vi skal være uredde,
1090 nytenkende og ærlige. Vi skal lytte til folk – og Senterpartiet skal lytte til
1091 Senterungdommen.

1092

1093 Senterungdommen mener at:

1094 - Senterungdommen skal være ungdommens stemme – i hele landet, både i bygd og
1095 by.

1096 - Vi skal utfordre regjeringa til å føre en ungdomspolitik som bygger broer, ikke
1097 barrierer, mellom bygd og by.

1098 - Senterpartiet skal samarbeide bredt for å få gjennomslag for vår politikk.

1099 - Senterpartiet skal stå fritt til å felle en regjering som bryter med våre kjerneverdier.

1100

1101 *Innsendt av Akershus Senterungdom.*

1102 *Avvist til fordel for resolusjon 1.*

1103

1104

1105

1106

1107

1108

1109

1110

1111

1112

1113

1114

1115

1116

1117

1118

1119

1120

1121

1122

1123

1124

1125

1126

1127

1128

1129

1130

1131

1132

1133

1134

Resolusjon 20 - Nei til vindkraft – Lokaldemokrati og folkeavstemning i hver kommune.

Norge står overfor store endringer i energipolitikken, der utbygging av vindkraft på land har blitt et omstridt tema over hele landet.

Vindkraft på land fører til store naturinngrep, ødelegger urørt natur og forringer mulighetene for friluftsliv, jakt og fiske. Dette går direkte på tvers av det norske folks nære forhold til naturen og Senterungdommens grunnleggende verdier.

Mange lokalsamfunn opplever at vindkraft på land forringer bomiljøet med støy, skyggekast og redusert livskvalitet for innbyggerne. Ny forskning viser også at mennesker som er hypersensitive, over tid sliter med lav-frekvent støy og andre påvirkninger fra store vindturbiner. Hvorfor skal vi som samfunn påføre disse menneskene enda større påkjenninger? Mange av oss bor på bygda under stille og rolige forhold nettopp for å skjermes fra slike triggere!

Norge har allerede en av verdens reneste og mest stabile kraftforsyninger gjennom vannkrafta, som dekker både dagens og fremtidens behov for fornybar energi. Utbygging av vindkraft på land er derfor ikke nødvendig for å sikre norsk forsyningssikkerhet, men skjer i stor grad for å legge til rette for økt eksport av kraft til Europa. I stedet for å akseptere økende energiforbruk som en selvfølge, bør vi som grønt ungdomsparti utfordre systemet og fremme smartere og mer effektiv bruk av energi.

Vi skal selvsagt fortsette å utnytte de rike olje- og gassressursene våre, men vi må lære å tenke nytt og klokere fremover.

Senterungdommen mener at beslutningen om utbygging av vindkraft må forankres lokalt. Det er innbyggerne i de berørte områdene som best kjenner sin egen natur, sine verdier og hvilke konsekvenser en utbygging vil få. Derfor krever vi at det skal gjennomføres folkeavstemning i hver enkelt kommune før det gis konsesjon til vindkraftanlegg på land. Dersom et vindkraftverk er foreslått på grensen til en annen kommune skal også de berørte innbyggerne i denne kommunen tas med i folkeavstemningen.

Senterungdommen vil:

- Stanse videre utbygging av vindkraft på land som truer natur, friluftsliv og livskvalitet i hele landet.

- 1173 • Kreve folkeavstemning i berørte kommuner før konsesjon til vindkraftanlegg gis –
1174 inkludert nabokommuner ved grenseprosjekter.
- 1175 • Sikre lokal forankring og demokratisk kontroll over energipolitiske beslutninger, og
1176 styrke lokalsamfunnets rett til å si nei.
- 1177 • Fremme smartere og mer effektivt energiforbruk som alternativ til økt produksjon
1178 og eksport – med respekt for norsk natur, forsyningssikkerhet og klima.
- 1179 • Stramme inn mandatet til Enova slik at midlene utelukkende går til energiltak
1180 hos norske husholdninger og ikke dyre pengesluk som batterifabrikker, havvind
1181 og vindkraft på land.

1182

1183

1184 *Innsendt av Akershus Senterungdom.*

1185

1186

1187

1188

1189

1190

1191

1192

1193

1194

1195

1196

1197

1198

1199

1200

1201

1202

1203

1204

1205 **Resolusjon 21 - Skrot kutt i matmomsen**

1206

1207 Flere av partiene på Stortinget ønsker å kutte matmomsen i større eller mindre grad.
1208 Senterpartiet tok i forhandlingene om redusert nasjonalbudsjett til orde for et kutt i
1209 matmomsen fra 15 til 10%. Senterungdommen mener dette er feil vei å gå i arbeidet med
1210 å bedre folks privatøkonomi.

1211

1212 Et kutt i matmomsen fra 15 til 10% ville kostet staten 9 milliarder kroner. Men ikke bare er
1213 kutt i matmomsen et dyrt tiltak, det er også et tiltak som ville truffet skeivt. Vi vet de med
1214 høy inntekt bruker i snitt opp mot 4 ganger så mye på mat som de med lavest inntekt. Så
1215 selv om tiltaket er ment å hjelpe familier som sliter med å få endene til å møtes, ville
1216 moms-kuttet gitt mest i avgiftslette til de som allerede har mest.

1217

1218 Tall fra SSB viser at norske husholdninger brukte halvparten så mye på mat i 2017 som
1219 de gjorde i 1980. Likevel har konsumet økt. Skal man hjelpe de med minst finnes det mer
1220 treffsikre måter å gjøre det på enn å kutte matmomsen for alle.

1221

1222 Et argument som brukes hyppig for kutt i matmomsen er virkningen det hadde sist det
1223 ble gjennomført i 2001. Det er riktig at kuttet hovedsakelig kom forbrukerne til gode i
1224 form av reduserte matpriser. Desverre så man llerede i løpet av 2 år at en prisøkning som
1225 var dobbelt så høy som ellers i samfunnet hadde spist opp $\frac{2}{3}$ av momskuttet. Det
1226 samme så man for eksempel også da Spania i 2023 fjernet matmomsen helt. 9 måneder
1227 senere hadde matprisene økt med 49%.

1228

1229 Dette sier oss 2 ting. At matprisene i land med markedsøkonomi ikke bestemmes av
1230 statlige avgifter, men av tilbud og etterspørsel. Og at momskutt på lang sikt kommer
1231 matvare-gigantene like mye til gode som forbrukerne.

1232

1233 Senterungdommen vil:

- 1234 ● Holde matmomsen på 15%

1235

1236

1237 *Innsendt av Akershus Senterungdom*

1238

1239

1240

Resolusjon 22 – Lørenskog Senterparti sin resolusjon

1. Senterpartiet er imot vindturbiner på land og til sjøs, fordi de ødelegger for folk, dyr, fugler og livet i sjøen.

2. Senterpartiet vil verne gjenværende fosser og elver, slik at kommende generasjoner også kan ha glede av dem.

3. For å få tilgang til mer strøm vil Senterpartiet oppgradere dagens vannkraftverk og linjenett og utforske kjernekraft som fremtidig energikilde.

4. Senterpartiet sier nei til etablering av utenlandske datasentraller i Norge fordi de krever så mye strøm at det går utover tilgangen for norske bedrifter og fører til høyere strømpriser for norske bedrifter og husholdninger.

5. Senterpartiet vil stoppe flukten fra politiyirket ved å gi politifolk bedre lønn og arbeidsforhold. De 3 siste årene er det flere som har sluttet i politiet enn det har kommet nye til fra Politihøgskolen (PHS) Totalt er «underskuddet» på 178 politifolk.

(Politiforum 18.12.2025)

6. Senterpartiet går imot bygging av Stad skipstunnel, sist kostnadsberegnet til 9,3 milliarder kroner. (NRK 6.12.2025).

Vi kan ikke bruke penger på dette når vi har store utfordringer innenfor forsvar, politi, helse og kommuneøkonomi.

7. Senterpartiet vil følge opp Tannhelsereformen, vedtatt av Ap. Sp. SV og Rødt i budsjettforliket i 2025, slik at flere får mulighet til å gå til tannlegen. En undersøkelse fra Statistisk Sentralbyrå (SSB) viser at over 300 000 nordmenn ikke har råd til å gå til tannlegen.

8. For å gjøre det litt enklere for unge å komme inn på boligmarkedet foreslås å utvide dagens BSU ordning som følger:

· Årlig spareramme økes fra 27.500 kroner til 40.000 kroner, og ubrukt ramme ett år kan overføres til de neste årene

· Totalgrensen heves fra 300.000 kroner til 500.000 kroner og skattefradraget økes til 20%, slik det var før 2022

1278 9. Mange trenger selv å spare til sin alderdom. Vi foreslår å øke grensen for Individuell
1279 Pensjon Sparing (IPS) fra 25.000 kroner til 40.000 kroner per år og øke rammen i takt med
1280 pris- og lønnsvekst, samt IKKE gjøre den samordningspliktig med andre pensjoner.

1281

1282

1283 Innsendt av Lørenskog Senterparti.

1284

1285 Denne er innstilt avvist, men komiteen tar med seg flere av innspillene, og anbefaler både
1286 programkomite og fylkesstyret å følge disse ideene videre.

1287

1288

1289

1290

1291

1292

1293

1294

1295

1296

1297

1298

1299

1300

1301

1302

1303

1304

1305

1306

1307

1308

1309

1310

Dagsaktuell resolusjon (innstilt som nr. 5)

Resolusjon 24 - Dagens helseforetaksmodell utarmer tilbudet i sykehusene

Til forskjell fra andre velferdstjenester styres sykehusene i dag på en måte som ikke sikrer folkevalgt styring. Legges det ned sykehjem og skoler, står folkevalgte i kommunestyrene til ansvar. Legges sykehustjenester og beredskap ned, står ingen folkevalgte til ansvar.

Helseforetaksmodellen har vist seg å ha store mangler og må avløses av en ny modell under politisk styring. Denne må også sikre at det skilles mellom investering og drift. Fullfinansiering av store sykehusbygg skal skje over statsbudsjettet.

Det er klart at den nåværende foretaksmodellen bidrar til nedleggelse av helsetilbud og utarming av tjenestetilbud. Helseforetaksmodellen gir dårligere helsetjenester og mindre trygghet for innbyggerne i både by og bygd. Avstanden blir økt både i luftlinje og i tilgjengelighet til tjenestene.

Akershus Senterparti vil:

- Bedre den politiske styringen av sykehusstrukturen i Akershus.

- Skrote den nåværende modellen for økonomistyring og inntjening som bidrar til utarming av tjenestetilbudet til befolkningen i vårt fylke.

- Bevare gode tjenester ved små sykehusenheter og andre desentraliserte helsetilbud i nærmiljøet til folk .

- Gjennom en ny modell med omfordeling av helseøkonomien, slik at også kommunene har tilstrekkelige midler til å gi innbyggerne likeverdige helse- og omsorgstjenester i hele Akershus.

Innsendt av Lillestrøm Senterparti, og gjennomarbeidet av resolusjonskomiteen.